

PARLAMENTUL EUROPEAN

UE-MOLDOVA COMISIA PARLAMENTARĂ DE COOPERARE

PROCES-VERBAL CEA DE-A 11-a REUNIUNE

22-23 octombrie 2008

STRASBOURG

CUPRINS

1.	Adoptarea proiectului de ordine de zi.....	2
2.	Adoptarea procesului-verbal al celei de-a 10-a reuniuni a CPC UE-Moldova care a avut loc la Chişinău la 1-2 octombrie 2007 (PE 395.979).....	2
3.	Declarații introductive susținute de către:	2
	- Guvernul Republicii Moldova	
	- Președinția în exercițiu a Consiliului Uniunii Europene	
	- Comisia Europeană	
4.	Urmarea recomandărilor Comisiei de cooperare parlamentară din 2 octombrie 2007.....	3
5.	Reformele politice, economice și sociale din Republica Moldova:.....	4
	- Pregătirea viitoarelor alegeri legislative din martie 2009	
	- Funcționarea administrației publice locale: gestionarea fondurilor UE	
	- Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale: libertatea mass-mediei, libertatea de expresie	
	- Dezvoltarea socială a Republicii Moldova: sistemul de sănătate, educația, ocuparea forței de muncă, copiii instituționalizați, situația sistemului penitenciar	
	- Măsuri pentru combaterea emigrației, a excluziunii sociale și a sărăciei	
6.	Conflictul intern din Republica Moldova:	11
	- Impactul războiului dintre Georgia și Rusia asupra soluționării conflictului din Transnistria	
7.	Cooperarea regională:	11
	- Relațiile Republicii Moldova cu vecinii săi	
	- Republica Moldova și Parteneriatul estic	
8.	Adoptarea recomandărilor.....	12
9.	Alte chestiuni.....	12
10.	Data și locul următoarei reuniuni.....	12

Anexă: Lista de prezență

13 ianuarie 2010

PCC/APB/ES

Cea de-a 11-a reuniune a Comisiei parlamentare de cooperare UE-Moldova (CPC) a fost deschisă pe 22 octombrie 2008, la ora 15.00, sub copreședinția dnei Marianne MIKKO (PSE, Estonia) și a dlui Grigore PETRESCO (Partidul Comuniștilor din Republica Moldova, Republica Moldova).

Dna Marianne MIKKO le-a adresat un salut de bun venit membrilor Delegației PE și celor ai Delegației Republicii Moldova, în special noului copreședinte, dl Grigore PETRESCO, precum și ministrului adjunct al justiției, dna Elena MOCANU.

Dna Marianne MIKKO a adresat de asemenea un salut de bun venit dlui Eric MILLET, reprezentantul Președinției franceze în exercițiu a Consiliului Uniunii Europene, dlui David GEER, reprezentantul Comisiei Europene și dlui Andrei NEGUȚĂ, Președintele Reprezentanței Permanente a Republicii Moldova pe lângă Consiliul Europei.

În alocuțiunea sa introductivă, dl Grigore PETRESCO i-a informat pe participanți cu privire la progresele Republicii Moldova în procesul de integrare europeană. Acesta i-a prezentat, de asemenea, pe membrii Delegației Republicii Moldova: dl Iurie ROȘCA, vicepreședintele parlamentului, președintele Partidului Popular Creștin Democrat, dl Oleg SEREBRIAN, membru al Comisiei, prim-vicepreședinte al Partidului Democrat din Moldova (PDM), dna Irina VLAH, membră a Comisiei, reprezentantă a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

1. Proiectul de ordine de zi a fost adoptat.

2. Procesul-verbal a fost aprobat fără modificări.

3. Dna Elena MOCANU, ministru adjunct al justiției în Republica Moldova, a enumerat prioritățile Republicii Moldova în cooperarea cu UE:

- „Este necesar să respectăm angajamentele pe care ni le-am asumat în aprilie 2008; dorim să beneficiem de sprijinul Comisiei Europene și al statelor membre ale UE pentru a lansa negocieri în vederea încheierii unui viitor acord între Republica Moldova și UE, care sperăm că va fi un acord de asociere;
- Am dori să menționăm, de asemenea, importanța dialogului cu UE pentru a stabili condițiile pe care trebuie să le îndeplinim în vederea eliminării obligativității vizelor;
- Dorim să beneficiem de sprijinul Uniunii Europene în vederea soluționării conflictului din Transnistria; în acest sens, ar trebui să avem în vedere formatul 5+2.”

În concluzie, în ceea ce privește regiunea transnistriană a Republicii Moldova, dna MOCANU a declarat că, prin sprijinul acordat de către Ucraina și UE, conflictul ar putea fi soluționat mai ușor de către părțile implicate.

Dl Eric MILLET, în numele Președinției în exercițiu a Consiliului Uniunii Europene, a abordat problema relațiilor UE-Moldova, subliniind că aceste relații sunt o componentă a politicii europene de vecinătate (PEV). Acesta a evidențiat faptul că, în cursul anului 2008, Uniunea Europeană și Republica Moldova au reușit să își extindă relațiile în domeniul justiției, libertății și securității. Dl MILLET a reamintit că UE și Republica Moldova au semnat documente foarte importante:

- Acordurile de facilitare a acordării vizelor și de readmisie
- o declarație comună privind un parteneriat pentru mobilitate

Vorbitorul a abordat de asemenea problema Transnistriei, afirmând că anumite progrese au fost constatate de către Consiliul UE în ceea ce privește situația din regiunea Transnistriei. Aceste progrese includ, de asemenea, inițiative ale Rusiei și contacte între toate părțile implicate în conflict. Actualul format al negocierilor – 5+2 – ar trebui să fie aplicat în continuare, a conchis dl MILLET.

Următorul vorbitor, dl David GEER, reprezentant al Comisiei Europene, a subliniat cele trei puncte pe care ar dori să le dezbată în intervenția sa:

- progresele în punerea în aplicare a Planului de acțiune UE-Moldova;
- câteva dintre provocările cu care se confruntă cooperarea UE-Moldova la ora actuală;
- identificarea viitorului cooperării UE-Moldova.

Dl GEER și-a exprimat satisfacția cu privire la nivelul cooperării dintre Republica Moldova și UE. Din punctul de vedere al Comisiei, Moldova a înregistrat progrese foarte importante în punerea în aplicare a Planului de acțiune. Acesta a subliniat câteva evoluții în domeniul reformelor interne, în special în ceea ce privește adoptarea de noi legi și reglementări. „Cu toate acestea, punerea în aplicare a acestor legi și reglementări rămâne în multe cazuri nesatisfăcătoare”, a concluzionat dl GEER.

În viziunea Comisiei, principalele provocări pe care le presupune Planul de acțiune pentru Republica Moldova sunt următoarele:

- în primul rând, este esențial ca guvernul să continue să pună în aplicare reformele în domeniul guvernantei, statului de drept și respectării drepturilor omului;
- alegerile viitoare (aprilie 2009) vor reprezenta un indicator critic al progreselor Moldovei;
- libertatea mass-mediei ar trebui să fie printre obiectivele prioritare urgente ale Moldovei.

Dl GEER a subliniat că este esențial ca Moldova să continue să avanseze în direcția reformării sectoarelor cheie ale economiei. „Mai sunt necesare progrese și în ceea ce privește eforturile de combatere a corupției și consolidarea sistemului judiciar independent”, a subliniat dl GEER.

În ceea ce privește soluționarea conflictului transnistrian, Comisia Europeană a făcut eforturi continue în acest sens prin sprijinirea procesului de dezvoltare și adoptarea de măsuri de consolidare a încrederii. „Comisia rămâne puternic angajată în acest proces și va fi pregătită să își acorde sprijinul pentru consolidarea oricărui mod de soluționare în formatul 5+2, imediat ce se înregistrează un progres real”, a subliniat dl GEER.

Cu privire la perspectivele viitoare, Comisia Europeană estimează că va fi în măsură să înceapă negocierile privind un nou acord între UE și Moldova. „Încheierea acestui acord va depinde de punerea în aplicare cu succes de către Moldova a unor reforme esențiale în cursul anului viitor”, a concluzionat dl GEER.

Dna Marianne MIKKO a mulțumit vorbitorilor pentru declarațiile lor.

4.

Dna Marianne MIKKO a vorbit despre relațiile dintre UE și Republica Moldova. Aceasta a precizat că acordul de parteneriat și cooperare a expirat și că vor avea loc negocieri referitoare la noul acord, pentru a asigura un nivel mai aprofundat de cooperare între UE și Moldova.

Dna MIKKO a afirmat că un alt pas pozitiv în relațiile UE-Moldova îl reprezintă intrarea în vigoare a Acordurilor de facilitare a acordării vizelor și de readmisie și a Acordului privind preferințele comerciale autonome în martie 2008. „Este important ca guvernul Moldovei să continue să pună în aplicare reformele necesare, în special în ceea ce privește consolidarea democrației și a statului de drept”, a adăugat ea.

Dna MIKKO a subliniat încrederea de care se bucură autoritățile moldovene cu privire la organizarea de alegeri libere și în deplină conformitate cu standardele internaționale în aprilie

2009. Trebuie să se acorde o atenție deosebită punerii în aplicare a codului electoral nou-adoptat. „Ar fi recomandabil să se revină la pragul anterior de 4%”, a subliniat dna MIKKO. Ea a adăugat că un imperativ îl reprezintă buna funcționare a administrației publice locale.

Dna MIKKO a îndemnat autoritățile din Republica Moldova să consolideze lupta împotriva corupției, a crimei organizate și a traficului de ființe umane.

„Copii instituționalizați ar trebui să beneficieze de o atenție deosebită din partea autorităților din Republica Moldova, în special în ceea ce privește dezvoltarea fizică și accesul acestora la servicii de îngrijire medicală și de educație adecvate”, a subliniat dna MIKKO.

Ea a adăugat că guvernul trebuie să ia măsuri urgente împotriva practicilor de tortură și a tratamentelor inumane din închisorile din Moldova.

„Se așteaptă ca autoritățile din Moldova să asigure libertatea și independența mass-mediei și liberul acces la internet”, a concluzionat dna MIKKO.

5.

Dna MIKKO a deschis discuțiile privind reformele politice, economice și sociale din Republica Moldova cu o primă temă – pregătirea viitoarelor alegeri legislative din 2009 și a dat cuvântul dlui Grigore PETRESCO și dlui Iurie ROȘCA.

Dl Grigore PETRESCO, reprezentând Partidul Comuniștilor din Republica Moldova, a abordat problema codului și a pragului electoral, în lumina pregătirilor pentru viitoarele alegeri legislative din 2009.

Dl PETRESCO a vorbit despre modificările din codul electoral. Mai precis, referindu-se la majorarea pragului electoral de la 4% la 6%, acesta a subliniat că alegerile din Moldova din anii 2001 și 2005 s-au desfășurat în conformitate cu pragul de 6%. El a adăugat că în Moldova, în ultimii 10 ani, nu au avut loc alegeri în care pragul de 6% să fie aplicabil. Nu se poate afirma că autoritățile din Moldova au majorat pragul electoral, însă, a adăugat el, „pragul a fost și este în continuare de 6%”. Dl PETRESCO a afirmat că alegerile din 2001 și din 2005 au fost democratice. El a adăugat: „Suntem în cel mai înalt grad interesați de recunoașterea caracterului democratic, transparent și liber al alegerilor din 2009. Avem experiență în organizarea alegerilor, iar până în prezent alegerilor de pe teritoriul țării noastre li s-a recunoscut caracterul democratic, iar opiniile partenerilor noștri europeni sunt importante pentru noi. Suntem deschiși discuțiilor și suntem dispuși să răspundem oricăror întrebări referitoare la acest subiect.”

În concluzie, dl PETRESCO a subliniat angajamentul autorităților moldovene în ceea ce privește organizarea de alegeri legislative la nivel înalt, cu respectarea standardelor și normelor europene.

Dl Iurie ROȘCA, reprezentând Partidul Popular Creștin Democrat din Republica Moldova, a făcut câteva observații cu privire la legislația electorală și la pragul electoral, având în vedere pregătirile pentru viitoarele alegeri legislative din 2009.

Dl ROȘCA a reamintit că actualul cod electoral al Republicii Moldova a intrat în vigoare în 1993 și a introdus un sistem bazat pe principiul proporționalității. Republica Moldova are o singură circumscripție națională, iar pragul electoral este fixat în prezent la 6% pentru controlul parlamentar. „Această circumscripție națională a fost instituită dintr-un motiv foarte simplu, și anume acela de a oferi posibilitatea cetățenilor Republicii Moldova care locuiesc în Transnistria să își exprime opțiunile și să fie reprezentați în parlamentul național”, a explicat dl ROȘCA.

În al doilea rând, dl ROȘCA a menționat faptul că legislația electorală a fost modificată în mod substanțial după alegerile din 2005, la inițiativa Partidului Social Democrat. Modificările

au inclus toate recomandările legislative ale Consiliului Europei și ale OSCE după alegerile din 2005. Cei nouă membri ai Comisiei Electorale Centrale sunt aleși de către parlament, iar cei mai mulți dintre aceștia reprezintă partide aflate în opoziție. Membrii Comisiei Electorale, ca și judecătorii, sunt inamovibili. Contractul acestora nu poate fi reziliat, în afara cazului în care intră sub incidența legislației penale. „Același lucru este valabil și pentru membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului, pentru a consolida independența și autonomia acestor instituții”, a concluzionat dl ROȘCA.

Cu privire la pragul electoral, dl ROȘCA a declarat că majorarea acestuia a fost impusă de necesitatea de a limita accesul în parlament al partidelor populiste care au fost înființate înainte de alegeri. Acesta a reamintit că multe țări europene aplică un prag electoral de 5%.

În ceea ce privește subiectul alegerilor, dl ROȘCA a afirmat că principalul obstacol în Moldova îl reprezintă influența Rusiei. Influența Rusiei și prezența unor fonduri nedeclarate, direcționate către partidele politice și către mijloacele de comunicare în masă care acționează conform ordinelor emise de alte țări reprezintă riscuri grave care pot destabiliza sistemul politic intern al Republicii Moldova.

Dl ROȘCA a atras atenția asupra faptului că un număr ridicat de cetățeni moldoveni trăiesc și muncesc în străinătate. Autoritățile moldovene ar trebui să garanteze cetățenilor moldoveni cu domiciliul în străinătate posibilitatea de a vota în cadrul alegerilor. „Republica Moldova este o democrație aflată în tranziție, cu toate deficiențele care caracterizează o astfel de democrație în tranziție”, a conchis dl ROȘCA.

În reacția sa la intervențiile vorbitorilor precedenți, dna MIKKO a declarat că recomandările adresate de Parlamentul European după alegerile care au avut loc în 2005 în Republica Moldova nu au fost puse în aplicare de către autoritățile moldovene. Aceasta a subliniat că o îmbunătățire importantă a codului electoral din Republica Moldova care ar trebui avută în vedere este un prag electoral de 4%.

Dna MIKKO a atras atenția asupra campaniei preelectorale din Republica Moldova, insistând asupra faptului că aceasta ar trebui să fie liberă și democratică. Ea a reamintit că una dintre problemele care trebuie soluționate în Republica Moldova o reprezintă posibilitatea de a vota. „Având în vedere faptul că mulți dintre cetățenii Republicii Moldova care muncesc în străinătate nu au posibilitatea de a participa la alegeri, accesul la urne al tuturor cetățenilor care doresc să voteze ar trebui să fie garantat de către autoritățile moldovene”, a concluzionat dna MIKKO.

Dl Jelko KACIN (al doilea vicepreședinte al Comisiei) a abordat următoarele subiecte: situația în ceea ce privește libertatea mass-mediei, drepturile omului și alegerile libere din Republica Moldova.

Dl KACIN și-a exprimat preocuparea cu privire la independența mijloacelor de comunicare în masă din Moldova: este vorba despre posibilitatea partidelor din opoziție de a obține un procent echitabil al audienței publice, despre reorganizarea suspectă a postului de radio Antena C sau despre reforma controversată a Consiliului Coordonator al Audiovizualului. Acesta și-a exprimat, de asemenea, preocupările în ceea ce privește încălcarea libertății de asociere și suprimarea pluralismului democratic în Republica Moldova. Dl KACIN a abordat de asemenea problema alegerilor viitoare, afirmând că pragul electoral de 4% ar permite minorităților să fie reprezentate în parlament. El a concluzionat că nu este nevoie de declarații, ci de acțiuni concrete din partea Republicii Moldova.

Dl Iurie ROȘCA a afirmat că Parlamentul European ar trebui să aibă în vedere imaginea completă și precisă a situației politice din Republica Moldova pentru a emite judecăți asupra

nivelului de democrație din această țară. El a calificat drept nefondate preocupările dlui KACIN cu privire la problema postului de radio Antena C.

În ceea ce privește accesul partidelor politice la mass-media, se are în vedere postul de televiziune și posturile radio naționale. Mijloacele private de comunicare în masă se conduc după propriile politici, fără a ține seama de voința diferitelor partide politice. În timpul perioadei electorale, în conformitate cu normele în vigoare, toate posturile de televiziune și de radio trebuie să ofere un anumit timp de emisie fiecărui partid politic, pentru ca acesta să își poată exprima punctul de vedere.

Drept răspuns la aspectele prezentate de către vorbitorul precedent, dl ROȘCA a afirmat că este autorul reformei audiovizualului din Republica Moldova. „Consiliul Coordonator al Audiovizualului este un organ democratic”, a afirmat el.

Cu privire la libertatea de asociere, dl ROȘCA a afirmat că orice grupare socială sau politică este liberă să organizeze reuniuni și manifestații în Republica Moldova. Cu privire la speculațiile referitoare la pragul electoral de 6%, dl ROȘCA a declarat că democrația nu înseamnă situația în care fiecare persoană este reprezentată. Fiecare persoană poate vota, dar acest lucru nu înseamnă că poate fi reprezentată. Vorbitorul a afirmat că nu înțelege semnificația diferenței dintre pragul electoral de 5% și cel de 6%, întrucât această diferență este mică. „În ceea ce privește perioada preelectorală, este nevoie de sprijin din partea partenerilor europeni pentru a continua progresul Moldovei pe calea reformelor legislative”, a concluzionat dl ROȘCA.

Dna Maria PETRE le-a adresat un mesaj de bun venit colegilor din Delegația Republicii Moldova. Ea le-a sugerat dlui PETRENCO și dnei MIKKO să țină seama de normele procedurale și le-a solicitat vorbitorilor să se rezume la intervenții scurte, pentru a asigura faptul că fiecare participant poate interveni în discuție. Dna PETRE a informat audiența cu privire la faptul că dna CUJBĂ, care a participat la reuniunea pregătitoare cu o săptămână în urmă, a afirmat că, în ceea ce privește legislația electorală, toate modificările legislative necesare urmează să fie efectuate, iar acest mesaj a fost transmis de către autoritățile moldovene. Dna PETRE a subliniat că întregul pachet de măsuri privind modificarea legislației electorale a Republicii Moldova a fost trimis Comisiei de la Veneția.

Dl Oleg SEREBRIAN, reprezentând Partidul Democrat din Moldova (PDM), a vorbit despre legislația electorală, precizând că partidul său a fost cel care a făcut, în 2005, sugestia de reducere a pragului electoral la 4% și că își menține în continuare această poziție. Dl SEREBRIAN a întărit observația dlui PETRENCO referitoare la blocurile politice, afirmând că sistemul electoral ar trebui îmbunătățit, pentru a oferi partidelor mici posibilitatea de a fi reprezentate. „În cazul în care un partid obține 5,9% din votul popular și nu este reprezentat în parlament, aceasta înseamnă că interesele cetățenilor nu sunt luate în considerare”, a afirmat dl SEREBRIAN.

Dl Victor BOȘTINARU a abordat problema drepturilor omului și a accesului partidelor din opoziție la mass-media. Acesta a afirmat că alegerile viitoare ar trebui să fie libere și corecte. Autoritățile moldovene ar trebui să se implice în definirea și aplicarea unui proces de modernizare a codului electoral.

Dl Jiří MAŠTÁLKA a descris problemele cu care se confruntă tinerele democrații, referindu-se inclusiv la alegerile care vor avea loc în Moldova anul viitor sub Președinția cehă a UE. El a subliniat caracterul prietenesc al relațiilor dintre UE și Republica Moldova.

Dl Henrik LAX a informat participanții că nu va putea fi prezent în cea de-a doua zi a reuniunii și a abordat două aspecte:

- regimul vizelor dintre UE și Republica Moldova;
- impactul crizei din Georgia asupra Republicii Moldova.

Dl Zdzisław Zbigniew PODKAŃSKI, referindu-se la nivelul de democrație din Moldova, a afirmat că există un deficit de democrație în cazul în care partidele mici sau oamenii obișnuiți nu au nicio influență asupra politicii și se constată o lipsă a pluralismului.

Dl David GEER, în numele Comisiei Europene, a comentat problema liberalizării vizelor, afirmând că ideea eliminării obligativității vizelor, ca perspectivă pe termen lung, este deja prezentă în Acordul de facilitare a acordării vizelor și va constitui un subiect de negociere în cadrul unui nou acord ambițios între UE și Republica Moldova.

Dl Eric MILLET, în numele Președinției franceze în exercițiu, a afirmat că există probabilitatea ca recentul conflict dintre Rusia și Georgia să aibă un impact asupra Republicii Moldova, în special asupra situației din Transnistria. Comentând situația din Transnistria, dl MILLET a afirmat că formatul 5+2 al negocierilor ar trebui păstrat și că soluția care poate fi propusă pentru regiunea Transnistriei ar trebui să respecte suveranitatea teritorială și integritatea Republicii Moldova.

Dna Elena MOCANU a afirmat că nu există paralelisme între conflictul din Georgia și situația din Republica Moldova. Ea s-a referit de asemenea la problema garantării posibilității de a vota pentru cetățenii moldoveni care locuiesc în străinătate, afirmând că s-au luat măsuri de consolidare a capacității ambasadelor Republicii Moldova, pentru a asigura accesul la urne al cetățenilor moldoveni, care vor putea astfel să își exprime opțiunile politice.

Dl Grigore PETRESCO a afirmat că majoritatea cetățenilor moldoveni care locuiesc în afara granițelor țării au posibilitatea de a vota la sediul misiunilor diplomatice din țările în care își au domiciliul. Dl PETRESCO, în comentariul său privind recomandările adresate de Consiliul Europei, a afirmat că este imposibil să se modifice legea electorală cu șase luni înaintea alegerilor. El a confirmat că autoritățile moldovene acceptă numai formatul 5+2 pentru negocierile referitoare la conflictul transnistrian.

Dl David GEER a subliniat importanța alegerilor viitoare. El a afirmat că alegerile ar trebui să respecte standardele democratice, ținând seama de recomandările adresate de Comisia de la Veneția.

Dl Eric MILLET a subliniat de asemenea importanța alegerilor viitoare, precizând că alegerile trebuie să fie democratice, în conformitate cu angajamentele pe care Republica Moldova și le-a asumat față de Consiliul Europei și față de OSCE.

Următoarea temă: *Funcționarea administrației publice locale: gestionarea fondurilor UE*. Principalii vorbitori au fost dna Maria PETRE, dl Henrik LAX, în locul dlui Jelko KACIN, dl Jiří MAŠTÁLKA și dna Elena MOCANU.

Dna Maria PETRE a declarat că reforma administrației publice va crea condițiile necesare pentru un dialog între autorități și opoziție: acest lucru ar ajuta cetățenii moldoveni să își consolideze încrederea în instituțiile publice. Dna PETRE și-a exprimat speranța că noul guvern va face progrese în direcția descentralizării administrației publice în Republica Moldova.

DI Jiří MAŠTÁLKA a subliniat evoluțiile pozitive înregistrate în domeniul utilizării fondurilor UE în Republica Moldova, punând accentul pe aspectele legate de sistemul de sănătate.

DI Henrik LAX a adresat o întrebare colegilor din Republica Moldova referitoare la relatările neconfirmate conform cărora persoanele care dețin o a doua cetățenie nu vor avea dreptul de a ocupa funcții în administrația publică. DI LAX a subliniat îngrijorarea sa privind faptul că au fost raportate tensiuni la Chișinău între autoritățile municipale și guvern. DI LAX a ridicat și problema luptei împotriva corupției.

Dna MOCANU a confirmat faptul că autoritățile moldovene sunt conștiente de necesitatea continuării procesului de descentralizare a administrației publice în Republica Moldova. Ea a admis faptul că există anumite disensiuni între guvernul central și autoritățile municipale de la Chișinău.

DI Grigore PETRESCO a afirmat, referitor la funcționarea administrației locale, că evoluția către o administrație mai centralizată a reprezentat o alegere corectă din partea autorităților moldovene. DI PETRESCO s-a referit, de asemenea, și la problema repartizării fondurilor publice între regiuni. El a afirmat că fondurile au fost distribuite fără a ține seama de rezultatele alegerilor sau de preferințe politice.

DI Nicolae Vlad POPA a atras atenția asupra problemei educației în Republica Moldova. El a afirmat că UE nu a depus suficiente eforturi pentru a sprijini Republica Moldova. În special, dl POPA a menționat faptul că elevii moldoveni din învățământul primar, secundar și liceal nu sunt eligibili pentru a participa la programe educaționale ale UE. El a subliniat faptul că elevii și studenții din Republica Moldova ar trebui să aibă acces la programe educaționale de schimb precum Comenius, Leonardo și Socrates.

DI Iurie ROȘCA, referindu-se la problema reformelor care vizează administrația publică, a declarat că reorganizarea administrativă și teritorială va fi pusă în aplicare numai după încheierea alegerilor viitoare. În ceea ce privește disensiunile dintre autoritățile municipale de la Chișinău și guvernul Moldovei, el a acuzat autoritățile municipale de activități ilegale.

Dna Irina VLAH, făcând referire la reformele administrației publice locale, a declarat că una dintre prioritățile autorităților centrale moldovene este o aplicare mai eficientă a democrației pe plan local. Ea a informat audiența cu privire la numărul de legi și de reglementări care au fost adoptate în domeniul administrației publice în Republica Moldova.

DI David GEER, în scurta sa intervenție, a salutat evoluțiile pozitive din domeniul sistemului de sănătate; acesta a reamintit necesitatea de a accelera reformele în Republica Moldova, precum și necesitatea de a intensifica reformele în sectoare cheie ale economiei, pentru a menține stabilitatea macroeconomică, gestionarea eficientă a finanțelor publice și alocarea eficientă a fondurilor publice. În concluzie, dl GEER a afirmat că educația și cooperarea în acest domeniu ar trebui să fie incluse în viitorul acord dintre UE și Republica Moldova.

DI Eric MILLET a îndemnat autoritățile din Republica Moldova să accelereze reforma administrației publice. El a subliniat că ar trebui să se acorde sprijin unei administrații publice eficiente și atragerii, în viitor, a investițiilor străine în Moldova. DI MILLET a subliniat, cu referire la corupție, faptul că un sistem judiciar eficient și independent este crucial pentru a combate corupția.

DI Grigore PETRESCO a anunțat următoarea temă a discuției: *Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale: libertatea mass-mediei, libertatea de exprimare.*

Vorbitori principali: Dna Marianne MIKKO, dl Oleg SEREBRIAN, dl Grigore PETRENCO și dl Iurie ROȘCA.

Dna MIKKO s-a referit la raportul care a fost publicat ca parte a proiectului „Monitorizarea implementării Codului Audiovizualului”, finanțat de Fundația Soros-Moldova. Dna MIKKO a informat participanții că, potrivit acestui raport, peste 40% din subiectele și știrile prezentate de către radiodifuzorul național public Teleradio-Moldova sunt părtinitoare. Oamenii politici cu putere de decizie (Vladimir Voronin, Zinaida Greceanii și Marian Lupu) se bucură de mai mult timp de emisie, în timp ce opiniile opoziției parlamentare și extraparlamentare sunt absente.

Dna MIKKO a menționat mai multe cazuri recente în care anumiți jurnaliști au fost supuși unor hărțuiri de către autoritățile moldovene. Ea a subliniat că este esențial să se asigure libertatea de exprimare și a schimbului de opinii în cadrul mass-mediei din Republica Moldova înainte de alegerile parlamentare din 2009. Ea a îndemnat colegii moldoveni să se asigure că vor exista îmbunătățiri concrete în ceea ce privește situația libertății presei.

Dl Oleg SEREBRIAN, referindu-se la problema libertății mass-mediei în Republica Moldova, a afirmat că mass-media este influențată de către autoritățile statului, iar legislația în acest domeniu nu este pusă în aplicare. El a adăugat că cetățenii nu sunt informați cu privire la drepturile lor, iar acest lucru nu constituie doar o problemă a societății civile, ci și a autorităților din Moldova. El a subliniat că situația drepturilor omului și a independenței sistemului judiciar din Republica Moldova nu este satisfăcătoare. Dl SEREBRIAN a atras atenția asupra problemei drepturilor omului pe teritoriul care nu este controlat de către autoritățile moldovenești - Transnistria. El l-a criticat pe Reprezentantul Special al UE în Republica Moldova pentru faptul că nu a ridicat problema drepturilor omului pe teritoriul Transnistriei. În concluzie, dl SEREBRIAN a abordat problema situației critice în ceea ce privește tortura și condițiile din penitenciarele din Republica Moldova.

Dl Grigore PETRENCO a reacționat la discursurile vorbitorilor anteriori, afirmând că nu există fapte de hărțuire a reprezentanților mass-mediei de către autoritățile moldovene. El a subliniat că pluralismul este o caracteristică a mass-mediei din Republica Moldova. În legătură cu remarca dlui SEREBRIAN referitoare la situația drepturilor omului în Transnistria, dl PETRENCO a afirmat că autoritățile din Republica Moldova au sprijinit întotdeauna drepturile cetățenilor de pe malul estic al râului Nistru.

Dl Iurie ROȘCA s-a referit la situația mass-mediei din Republica Moldova. El a admis că posturile de radio favorizează partidul aflat la guvernare și că în această direcție se mai pot face îmbunătățiri. Cu privire la problema libertății presei, dl ROȘCA a afirmat că în Republica Moldova nu există cazuri de jurnaliști arestați sau în detenție. În concluzie, dl ROȘCA a precizat că problema care ar trebui soluționată în legătură cu Codul Audiovizualului privește societatea publică Teleradio-Moldova.

Dl Victor BOȘTINARU, referindu-se la libertatea mass-mediei în Republica Moldova, a afirmat că se face simțită o presiune sistematică asupra mass-mediei, se înregistrează cazuri de hărțuire a jurnaliștilor, de restricționare a accesului opoziției la mass-media și o disproporționalitate uriașă între prezența mediatică a partidului de guvernământ și cea a opoziției în Republica Moldova.

Dl Cristian Silviu BUȘOI a afirmat că libertatea mass-mediei este esențială pentru democrație. El a adăugat că nu numai mijloacele de comunicare în masă aparținând statului sunt influențate și controlate de către autoritățile moldovene, ci și cele private. Episodul petrecut cu postul de radio Antena C este doar un exemplu al situației libertății presei din

Republica Moldova. „În ultimul an nu s-au făcut progrese în Republica Moldova în ceea ce privește libertatea mass-mediei”, a concluzionat dl BUȘOI.

Dl Jiří MAŠTÁLKA, în intervenția sa asupra libertății mass-mediei în Republica Moldova, a declarat că și internetul trebuie să beneficieze de o libertate totală. El a confirmat faptul că este necesară o consolidare a rolului jucat de UE în soluționarea conflictului transnistrian.

Dna Ewa TOMASZEWSKA a întrebat, în legătură cu situația libertății mass-mediei, dacă în Republica Moldova există un Consiliu de etică în mass-media. Ea a sugerat că acest organism ar putea fi un instrument eficient în promovarea libertății presei în Republica Moldova.

Dl Eric MILLET a afirmat că în cadrul Consiliului European nu se face o distincție între asigurarea respectării drepturilor omului în Transnistria și în Republica Moldova. Mesajul pe care dorește să îl transmită Consiliul European este că Transnistria reprezintă o parte integrantă a Republicii Moldova.

Dl GEER a menționat încă o dată importanța respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale. El a încurajat autoritățile moldovene să depună toate eforturile necesare pentru a consolida statul de drept și a-și îndeplini angajamentele în domeniul drepturilor omului.

Dezvoltarea socială a Republicii Moldova: sistemul de sănătate, educația, ocuparea forței de muncă, copiii instituționalizați, situația sistemului penitenciar.

Dna Ewa TOMASZEWSKA a atras atenția asupra situației ocupării forței de muncă și a pieței muncii din Republica Moldova. Ea a menționat faptul că șomajul este un aspect pe care autoritățile moldovene ar trebui să îl abordeze și a sugerat că educația publică și participarea la programele educaționale internaționale, cum ar fi Erasmus, ar putea fi eficiente în acest caz specific. Dna TOMASZEWSKA s-a referit la situația migrării în Moldova. Ea a avertizat că Moldova suferă de un masiv „exod al creierelor”. Dna TOMASZEWSKA a afirmat că în special tinerii părăsesc țara și că este dificil să se vorbească despre dezvoltarea rapidă a economiei Republicii Moldova în situația în care oamenii educați emigrează. Dna TOMASZEWSKA s-a referit de asemenea la sistemul penitenciar și la problemele legate de sărăcie din Republica Moldova, îndemnând autoritățile moldovene să rezolve aceste probleme.

Dl Jiří MAŠTÁLKA a ridicat problema orfanilor, a facilităților de îngrijire a copiilor și a prestațiilor sociale pentru tinerele familii și pentru copiii din Republica Moldova.

Dl Grigore PETRESCO s-a referit succint la o serie de aspecte, inclusiv la sistemul de sănătate, șomajul și sistemul penitenciar din Republica Moldova. În ceea ce privește sistemul de sănătate, dl PETRESCO a afirmat că guvernul Moldovei a adoptat mai multe legi referitoare la controlul tuberculozei, la transplantul de organe și la măsurile de protecție împotriva HIV și a SIDA. Referitor la șomaj, el a recunoscut existența acestei probleme în Republica Moldova, dar a adăugat că există evoluții pozitive în acest domeniu. Cu privire la situația din sistemul penitenciar, dl PETRESCO a subliniat că Moldova a realizat progrese semnificative în acest domeniu.

Dna Elena MOCANU, ca răspuns la întrebarea referitoare la condițiile de detenție din Republica Moldova, a declarat că s-au făcut progrese semnificative în ceea ce privește sistemul penitenciar; numărul de prizonieri s-a diminuat de la 10.000 în 2005 la 7.000. Cu privire la tortură, ea a informat participanții la reuniune că mecanismul național pentru

prevenirea torturii în Republica Moldova a fost pus în aplicare cu succes. „Există o voință clară din partea guvernului Republicii Moldova de a soluționa toate problemele care afectează sistemul penitenciar”, a concluzionat dna MOCANU.

Dl David GEER a atras atenția asupra faptului că Republica Moldova a fost prima țară din PEV care a fost selectată să participe la partenerialul-pilot pentru mobilitate, inițiativă având drept scop să lupte împotriva efectelor negative ale migrației și să protejeze drepturile sociale ale migranților din Moldova. El a menționat, de asemenea, rapoartele publicate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT), afirmând că aceste rapoarte ar putea fi utile în abordarea reformelor în general.

Dna Marianne MIKKO a mulțumit interpreților pentru efortul lor deosebit și a încheiat prima zi a celei de-a 11-a reuniuni a CPC UE-Moldova.

Dl Grigore PETRENCO a deschis cea de-a doua zi a celei de-a 11-a reuniuni a CPC UE-Moldova, reamintind faptul că există un subiect de discuție care nu a fost abordat în ziua precedentă și care ar trebui tratat cu prioritate. El a enumerat, de asemenea, temele care vor fi discutate în cursul zilei, și anume:

- Impactul războiului dintre Georgia și Rusia asupra soluționării conflictului din Transnistria;
- Cooperarea regională: relațiile Republicii Moldova cu vecinii săi, Republica Moldova și Parteneriatul estic;
- Adoptarea recomandărilor.

Măsuri pentru combaterea emigrației, a excluziunii sociale și a sărăciei

Dna Elena MOCANU a abordat mai multe subiecte, și anume: situația lucrătorilor migranți care locuiesc și muncesc în străinătate și care sunt cetățeni moldoveni și problema imigrației ilegale. Dna MOCANU a subliniat faptul că este necesar să se încheie parteneriate, acorduri bilaterale privind mișcările forței de muncă cu țările implicate pentru a controla mai bine piața forței de muncă. În ceea ce privește imigrația ilegală, ministrul adjunct al justiției în Republica Moldova a afirmat că această problemă a fost soluționată.

Dl PETRENCO a comentat pe scurt problema migrației, afirmând că numărul de migranți din Republica Moldova ar trebui analizat și numai statisticile fiabile ar trebui folosite.

Dl David GEER a atras atenția încă o dată asupra faptului că Republica Moldova a fost prima țară din PEV care a fost selectată să participe la partenerialul-pilot pentru mobilitate, făcând astfel legătura cu tema imigrației ilegale și a situației lucrătorilor migranți. Referitor la întoarcerea lucrătorilor migranți moldoveni în Republica Moldova, dl GEER a afirmat că Republica Moldova ar trebui să asigure condiții mai atractive pentru lucrătorii săi.

Dl Eric MILLET, referindu-se la migrație, a declarat că problema traficului de ființe umane este evidentă în Republica Moldova. În acest sens, lupta împotriva crimei organizate și prevenirea spălării de bani ar trebui să continue.

Dna Irina VLAH a încheiat discuția privind lucrătorii migranți și migrația din Republica Moldova afirmând că principala problemă este securitatea socială a lucrătorilor migranți și a familiilor lor.

6.

Dl Robert EVANS, referindu-se la impactul războiului dintre Georgia și Rusia asupra conflictului din Transnistria, a afirmat că există mai multe diferențe decât similarități între conflictul din Transnistria și cel din Osetia de Sud. El a subliniat că menținerea păcii și negocierile sunt esențiale pentru soluționarea conflictelor din regiune.

Dl Jelko KACIN a subliniat că este nevoie să existe respect și încredere reciprocă pentru a progresa în direcția unei soluții definitive și durabile pentru reintegrarea Republicii Moldova.

Dl Iurie ROȘCA s-a referit la conflictul din Transnistria, menționând că Rusia este implicată în regiune. El a precizat că există o mare diferență între situația din Georgia și cea din Republica Moldova. „Conflictul din Transnistria ar trebui soluționat în așa fel încât să se respecte integritatea teritorială și independența Republicii Moldova”, a conchis dl ROȘCA.

Dl Oleg SEREBRIAN a afirmat că democratizarea regiunii transnistriene este foarte importantă pentru Republica Moldova. „Implicarea UE în acest domeniu este foarte recomandabilă”, a subliniat dl SEREBRIAN. El și-a exprimat preocuparea cu privire la acordarea cetățeniei ruse de către Rusia cetățenilor moldoveni și a îndemnat reprezentanții UE să abordeze această problemă în cadrul discuțiilor lor cu autoritățile de la Moscova.

Dl Eric MILLET a comentat situația din Transnistria și a afirmat că viziunea Rusiei nu se pliază la formatul 5+2, care implică partea moldoveană și cea transnistriană, precum și Ucraina, Rusia, Președinția OSCE, UE și SUA, în calitate de observator. Dl MILLET a declarat că formatul 5+2 al negocierilor ar trebui menținut. Aceasta este singurul mod în care s-ar putea ajunge la o soluție echilibrată în interesul Republicii Moldova.

Dl David GEER a pus în evidență faptul că în regiunea Transnistriei ar trebui aplicate măsuri de consolidare a încrederii. În cazul în care conflictul transnistrian este soluționat, Comisia este pregătită să ofere asistență în perioada imediat următoare.

Dl Grigore PETRENCO a anunțat o pauză de 15 minute.

7.

Dna MIKKO a deschis o nouă discuție și a dat cuvântul primului vorbitor, dna Maria PETRE.

Dna Maria PETRE și-a exprimat satisfacția privind nivelul cooperării economice dintre Republica Moldova și România. Aceasta a afirmat că există anumite acorduri de bază între cele două țări, precum Acordul privind micul trafic de frontieră și Acordul privind trecerea frontierei, care ar trebui semnate. Dna PETRE a menționat, de asemenea, existența anumitor dificultăți între Republica Moldova și vecinii săi, Ucraina și România, adăugând că problemele care afectează cooperarea dintre aceste țări ar trebui rezolvate rapid.

Dl Grigore PETRENCO, referindu-se la cooperarea regională, a menționat mai multe inițiative în care sunt implicate țări de la Marea Neagră. El a adus în discuție cooperarea interparlamentară dintre Republica Moldova și țările învecinate acesteia, drept exemplu de cooperare regională. Dl PETRENCO a subliniat faptul că relațiile cu țările vecine – Ucraina și România – sunt satisfăcătoare, dar rămân anumite probleme, cum ar fi găsirea unei soluții pentru delimitarea frontierelor și semnarea unui acord privind frontierele.

DI Iurie ROȘCA a afirmat că cele două țări vecine – Ucraina și România – sunt principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova. El a adăugat că nu există încă un acord privind transportul între România și Moldova.

DI Oleg SEREBRIAN a adus în discuție tema relației dintre Republica Moldova și cele două țări învecinate acesteia – Ucraina și România. Problema granițelor se află încă pe agenda de lucru în relațiile dintre Republica Moldova și Ucraina, a declarat dl SEREBRIAN.

Dna Marianne MIKKO l-a prezentat pe următorul vorbitor, dl Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ, Vicepreședintele Parlamentului European.

DI Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ și-a reiterat sprijinul pentru dialogul dintre UE și Republica Moldova. El a garantat sprijinul său pentru dna MIKKO și activitatea sa în calitate de președintă. Vicepreședintele Parlamentului European a mulțumit Secretariatului, în special dnei POPESCU-BLACK pentru activitatea sa foarte eficientă. DI MARTÍNEZ MARTÍNEZ a subliniat că UE își reafirmă angajamentul său de a colabora cu Republica Moldova. El a confirmat sprijinul său pentru Comisie, delegație și pentru evoluția Republicii Moldova către statutul de stat membru cu drepturi depline al Uniunii Europene.

DI Grigore PETRESCO a vorbit despre inițiativa referitoare la un parteneriat regional lansată de către statele membre Polonia și Suedia, subliniind că această inițiativă ar trebui să fie dezvoltată în continuare. DI PETRESCO și-a exprimat sprijinul pentru apropierea Republicii Moldova de UE.

8.

Declarația finală și recomandările în conformitate cu articolul 89 din acordul de parteneriat și cooperare au fost adoptate după mai multe voturi și cu câteva modificări.

9. Nu au existat.

10. Nu s-a adoptat o decizie finală privind data următoarei reuniuni a CPC.

Reuniunea s-a încheiat joi, 23 octombrie 2008, la ora 13.10.

**DELTAGERLISTE/ANWESENHEITSLISTE/ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΡΟΝΤΩΝ/RECORD
OF ATTENDANCE/LISTA DE ASISTENCIA/LISTE DE PRESENCE/ELENCO DEI
PRESENTI/PRESENTIELIJST/LISTA DE PRESENÇAS/LÄSNÄOLOLISTA/DELTAGARLISTA**

Til stede	Formandskabet/Vorstand/Προεδρείο/Bureau/Ufficio di Presidenza/Mesa/Puhemiehistö/J.L. Presidium: (*) MIKKO (PR), PODKANSKI (1st VP), KACIN (2nd VP)
Anwesend	Medlemmer/Mitglieder/Μέλη/Members/Diputados/Députés/Deputati/Leden/Deputados/jäsenet/ ANDRKIENE (1), GOMOLKA (1), MASTALKA, PETRE , POPA (1)
Παρόντες	
Present	Stedfortrædere/Stellvertreter/Αναπληρωτές/Substitutes/Suplentes/Suppléants/ Membri supplenti/Plaatsvervangers/Membros suplentes/Varajäsenet/Suppleanter: EVANS, LAX (1), LE RACHINEL (1), TOMASZEWSKA, WIELAND (2)
Presentes	
Présents	
Presenti	
Aanwezig	
Läsnä	
Närvarande	
Art. 147,7 /Art. 178.2	
Art. 166,3/ Art. 183.3	
Art. 162.6 Endv. Deltog/Weitere Teiln./ Συμμετείχαν επίσηζ/Also present Participaron igualmente/ Participaient également/ Hanno partecipato altresì?/ Andere deelnemers/ Outros participantes/ Muut osallistujat/ Dessutom deltog	BUSOI (1), BUSTINARU (1)
(Dagsorden/Tagesordnung Pkt/Ημερήσια Διάταξη Σημεί/Point OJ/Punto OG/Agenda Punt/Ordem do dia- punto/punto orden del dia/ Esityslista Kohta/Föredragningslista punkt):	

* (P) =Formand/Vorsitzender/Πρόεδρος/Chairman/Président/Presidente/Voorzitter/Presidente/Puhemies/Ordförande
(VP) =Næstform./Stellv. Vorsitz./Αντιπρόεδρος/Vice-Chairman/Vice-Président/Vicepresidente/Varapuhemies
Ondervoorz./Vice-Pres./Vicepres/Vice ordförande.

Til stede den/Anwesend am/Παρόν στις/Present on/Présent le/Presente il/Aanwezig op/Presente em/Presente el/Läsnä/Närvarande den.

- (1) 22.10.2008
(2) 23.10.2008

Efter indbydelse fra formanden/Auf Einladung d. Vorsitzenden/Με πρόσκληση του Προέδρου/At the invitation of the Chairman/Por invitación del presidente/Sur l'invitation du président/Su invito del presidente/Op uitnodiging van de voorzitter/A convite do presidente/Puhemiesien kutsusta/På ordförandens inbjudan:

Radet/Rat/Συμβούλιο/Council/Consejo/Conseil/Consiglio/Raad/Conselho/Neuvosto/Rådet: (*)
MILLET

Kommissionen/Kommission/Επιτροπή/Commission/Comisión/Commissione/Commissie/Comissão/Komissio/
Kommissionen: (*)
GEER

Missions/Ambassades:
CUJBA

Andre deltagere/Andere Teilnehmer Επίσης Παρόντες/Also present Otros participantes/Autres participants/Altri partecipanti Andere aanwezigen/Outros participantes Muut osallistujat/Övriga deltagare		
Gruppernes sekretariat Sekretariat der Fraktionen Γραμματεία των Πολ. Ομάδων Secretariat political groups Secr. de los grupos politicos Secr. groupes politiques Segr. dei gruppi politici Secr. van de fracties Secr. dos grupos politicos Puolueryhmien sihteeristö Gruppernas sekretariat	PPE-DE PSE ALDE Verts/ALE GUE/NGL IDM/DE MUEN NI	
Cab. du Président		
Cab. du Secrétaire Général		
Generaldirektorat Generaldirektion Γενική Διεύθυνση Directorate-General Dirección general Direction générale Direzione generale Directoraat-generaal Direcção general Contrôle financier Service juridique Pääosasto Generaldirektorat	I II III IV V VI VII VIII	
Udvalgssekretariatet Ausschußsekretariat Γραμματεία επιτροπής Committee secretariat Secretaria de la comisión Secrétariat de la commission Segretariato della commissione Commissiesecretariaat Secretaria de comissão Valiokunnan sihteeristö Utskottssekretariatet		POPESCU-BLACK, WHITTALL, MAASS
Assist./Βοηθός		

- * (P) =Formand/Pres./Πρόεδρος/Chairman/Président/Voorzitter/Puhemies/Ordförande
 (VP) =Næstform./Vize-Pres./Αντιπρόεδρος/Vice-Chairman/Vice-Président/Ondervoorz./Vice-pres/Varapuhemies/Vice ordförande.
 (M) =Medlem./Mitglied/Μέλος/Member/Miembro/Membre/Membro/Lid/Membro/Jäsen/Ledamot
 (F) =Tjenestemand/Beamter/Υπάλληλος/Official/Funcionario/Fonctionnaire/Funzionario/Ambtenaar/
 Functionário/Virkamies/Tjänsteman